

LO REGIONALISTA

QUINZENARI DE PROPAGANDA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. . . Plassa Constitució, 9.
 DELEGACIÓ DE L' ADMINISTRACIÓ. Associació Popular Regionalista, Escudellers Blancs, 8 1.er

LO REGIONALISTA circula per medi de Propagadors, que son los qui prenen un número determinat d' exemplars, pagantlos al següents preus:

Una acció (100 exemplars)	costa cada número	2'50 ptas.	} Compresos gastos de correu pera Catalunya
Mitja (50 —)	—	1'25 "	
Un quart (25 —)	—	0'65 "	
Un vuytè (12 —)	—	0'35 "	

Catalans han d' ésser los que a Catalunya administrin justícia y apliquin lo dret.

JOAN PERMANYER.

S' envia un sol exemplar a qui fassi un donatiu anyal de qualsevol import.

No s tornan los originals — Es lliure la reproducció dels treballs — Pagos a la bestreta — S' admeten sellos de correu y documents de fácil cobrança.

A IRLANDA

Aquèts dias, tot l' extens imperi de la Gran Bretanya, celebra, ab una solemnitat pocas vegadas imitada, lo xeixantè aniversari de la entronisació de la Reyna Victoria.

De todas las parts del mon, arriban noticias de que 'ls súbdits inglesos commemoran lo jubileu imperial.

A nosaltres mateixos, com a regionalistas y com a catalans, nos seria també simpàtic, si sols recordessim las concessions autonómicas al Canadà y altres colonias, y l' exemple admirable que està donant a tots los Estats, de conservar lo més variat y 'l més gran dels imperis colonials, sense necessitat de sacrificar la sanch dels seus fills, no més que portant a la practica aquella mateixa politica d' expansió, que inspirada en la més veritable llibertat, feu tan gran y tan forta a nostra antiga Catalunya.

Inglaterra recorda, que un moment que va volguer ésser despòtica y centralisadora, va perdre l' inmens territori que avuy son los poderosos Estats Units del Nort-América; y aquest exemple ha sapigut aprofitarlo. Las colonias y la metròpoli, están unidas no ab dominadoras cadenas, sinó ab llassos d' amor, de simpatia, y fins d' interés y conveniencia.

Sols Irlanda, la que tantas vegadas ha demostrat la grandesa de la seva ànima nacional, viu sofrint tots los impropis d' un centralisme degradant.

Al recordarla, fugen de nostres ulls tots los esplendors del imperi britànich; todas las grandesas del regnat de la emperatriu Victoria, y sols se presenta a nostra vista la figura de la desgraciada Irlanda.

Ha fet be, molt be, 'l poble irlandés en proclamar dia de dol, lo del jubileu imperial. Per nosaltres, també patriotas, y també entusiastas defensors de la llibertat de tots los pobles, son

aquestas festas, nous insults a la dignitat d' Irlanda.

Per aixó, mentres per tot s' entoni l' himne nacional anglés.

Deu salvi a la Reyna,

de nostres cors, ne surt un entusiasta

DEU SALVI A LA IRLANDA.

Un ministre a Catalunya

Si a Madrid midan lo raser de Catalunya, per la manera com alguns mals catalans se portan, de segur que 'ns tenen per los beneyts mes beneyts de la creació.

Hi ha a Madrid un ministeri encarregat de governarnos de la millor manera que 's pugui. En aquèl ministeri, hi ha, com es natural diferents ministres; y com se pot pensar tothom, un d' ells està encarregat de la part mes sensible: d' escurarnos las butxacas.

Aquest senyor Arramba-pèssetas, que li diuen Navarro Reverter, encara que sigui valencia y no hagi mort may cap bou, ha vingut a Catalunya, cridat pe 'ls senyors que fan y desfán en lo Foment del Treball Nacional de Barcelona, que no son mes que mitja dotzena de fabricants dels que no pensan mes que en sa butxaca y per afagidura servils devots del incommensurable Cánovas.

Y aqui Catalunya, se li han fet obsequis mes que regulars, se li han dedicat alabansas inverosímils y se li ha potat per pobles y fàbricas, fent a tot arreu més saragata que no pas que s' hagués tractat de un salvador de la Patria.

Es veritat que ni 'l poble, ni cap català que estimi sa terra, ni ningú que no sigui dels que fan pensar a n' en Cánovas per ells, ha demostrat cap alegria per la arribada del inclit personatge, però sigui com sigui, lo rebombori s' ha mogut, y la gent que no ho há vist ab sos propis ulls, s' haurá pensat que Catalunya era un dels pobles més degenerats de la terra.

Y per sert, que aixó no es pas veritat.

Un home que 'ns carrega de contribucions de todas menas, y que además te l' especial gust de apujar las que pagan los pobres, no mereixia més que 'l despreci y l' indiferencia de tothom.

Y aixís ha estat per més que 'ls senyors canovistas del Foment de Barcelona, volguent donarse una representació que no tenen, procurassin presentar a Catalunya com una terra de gent sense ni memoria pera recordarse dels verdanchs que 'l canovisme està fent a nostre poble.

Per cert, que ab tot aixó de la arribada, los canovistas barcelonins que no pensan més que en los diners; devían tenir un bon disgust, donat per lo mateix Ministre; donchs va recomanarlos que 's prepararessin per que tornarian a venir los temps de crisis y de lluyta pera la industria catalana, més aviat de lo que 's creyan.

¿Y que no saben com será? Ja sabeu que hi há guerra a Cuba; ningú sab si guanyará en Weyler o en Máximo Gomez. Lo que sabem es que 'l que s' emportará 'ls beneficis serán los Estats Units.

Aquets beneficis serán los mercats de Cuba. Per lo tant qui perdrá la guerra, será la industria catalana. Aquestos senyors fabricants que obsequian ministres, serán los primers que pagarán los plats trencats lo mateix si guanya Espanya, que si guanyan los separatistas cubans.

Alashoras podran entretenirse a cantar las glorias dels escura butxacas madrilenys mentras despatxarán treballadors de las fàbricas, pararán talers y selfagtinats y enmudirán los establiments industrials que poblan las voradas de nostres rius.

Y encare, alashoras, aquestos fabricants canovistas, entonaràn las glorias de la gent de Madrid, los donaràn propinas y obsequis, mirarán de afalagarlos..... per que encara nos quedarà el gran mercado español: lo gran consumidor de robas de *quartillo* de ral lo metro, a pagar al cap d' un any, si 'l comerciant no s' eclipsa.

A. MALLSOL.

Importancia de Madrid

Verdaderament es tan gran, que de segur hi ha pocas vilas y ciutats en lo mon que 'l hajin obtinguda igual. Los espanyols ne poden estar ben gotjosos, Ne dona una idea exacte lo madrieny Alonso Nuñez de Castro, *cronista de estos reynos*, ha nascut fa dos cents sexanta nou anys, aixó es en 1627, en sa obra «*Sólo Madrid es Corte*» quan diu:

«Fabriqui en bona hora Lóndres las telas més ricas, l' Holanda los Cambrays, Floren- cia sas robas, l' India los castors y vicunyas, » Milán los brocats, l' Italia y Flandes las está- » tuas y pinturas que posan la vida en plet als » originals, mentres ho disfruti la nostre Cort: » que sols provan ab aixó que todas las naciones » crián fadrins d' oficis per Madrid, y qu' es se- » nyora de las demás corts, puix que todas la ser- » vexen y ella no serveix á cap.»

De manera qu' en lo segle XVII era la coro- nada vila del *os y del arbós*, la primera cort del mon, no perque 'n fos la més feynadora, sino perque, ho diu lo mateix autor, *enriqueia a las naciones extrangeras ab sa plata y or*.

RAMON N. COMAS.

IDIOMA FI DE SIGLE

Donya Esperansa de Cargol, es una d' aques- tas senyoras que ab tot y tenir l' instrucció bas- tant arrovellada, com vulgarment se diu, s' ala- ban, s' escoltan ellas mateixas y fins volen pas- sar per instruïdas.

Aquest senzill croquis, crech bastará per darloshi a conèixer la *gran* personalitat de la de Cargol.

Donya Esperansa, té una filla de uns deu anys, a la que per tots los medis que li son pos- sibles, procura instruhirla, dantli bons consells, fentli apèndrer *varias llenguas etc.*, etc. Actual- ment ha fet un viatge á Londres per *instalarla* en un col·legi a fi de que aprengui á parlar *clar y correctament* l' anglés.

Com ls hi he dit, Donya Esperansa vol pas- sar per instruïda, y probas d' aixó ne doná en lo viatge que verificá al acompanyar a sa filla a Inglaterra.

Se trobaren las dugas, mare y filla, en un vagó (inútil es dirlosi que seria *de primera*) ab una senyora sóla que com ellas 's dirigia a la gran capital dels inglesos. Després d' haverse fet amigas, cosa que no costa molt a la de Car- gol, li preguntá aquella a n' aquesta l' objecte que la portava á tan llunyanas terras, a lo que li contestá donya Esperansa:

— Yo senyora, gracias al *benestar* dels meus pares hi tingut una instrucció *bastant asmarada*; com prenent *pues*, lo útil y necessaria que es la instrucció, *máxima* quan una es jove; hi pensat que 'l millor *lagat* que puch deixar a ma filla es lo ser ben *instruida*.

— Comprech.

— Essent aixís no *ductará* tampoch, que tots los més grans sacrificis son poch pera mi, tractanse de ma filla; are ja tal com la veu *posse- yeiz* la llengua francesa la *cual* parla ab una *destresa* extraordinaria.

— Ah, vamos... ja comprech... are 'l seu objecte es ferli apèndre l' idioma anglés ¿ve- ritat?

Al sentir la paraula *idioma*, donya Esperan- sa de Cargol no va saber que contestar, y com si no l' hagués entés, li digué:

— No senyora. V. no m' ha comprés; lo meu objecte es que aprengui *quan antes* la *llen- gua* inglesa.

— Sí, si senyora, ja ho entench, ja, lo que vusté vol es que sa filla sápigat l' idioma d' In- glaterra.

A la segona vegada de sentir la paraula *idio- ma*, D.ª Esperansa va pensar que seria aquesta una més fina que *llengua*; més no estant segura del tot, buscant y rodejant un medi per sortir del pas, determiná preguntarli:

— Dispensim; ¿voldria fer lo obsequi de *des- lindarme* la paraula *adioma*?

— *Idioma* voldrá dir.

— Sí, just, are estava *obsecada*.

— Donchs molt senzill; la paraula *idioma* significa llengua, llenguatje, unicament que s' usa un poquet més entre las personas ben ins- truïdas,

Aixó fou una derrota tan gran per la de Car- gol, que hauria preferit mil vegadas més, cin- quanta garrotadas avans de rebre una lliadó com aquesta; qui sab lo que hauria contestat, a no ser interrompuda per una veu que digué «vint minuts de parada» al mateix temps que obrían la porta del seu wagó.

En aquest moment havia arribat á una esta- ció mitj camí de Londres, ahont lo tren para, per mor de qu' els viatjers puguin pendre algu- na cosa en lo restaurant.

Aproritant aquesta ocasió, no olvidantse de la lliadó que acabava de rebre y jurant posarla ab práctica a la primera ocasió, D.ª Esperansa y sa filla entraren en lo restaurant; se sentaren al costat de una taula y al moment un mosso 'ls hi va preguntar que ls hi venia de gust, afe- gint.

— Demanin lo que vulguin, de tot hi ha.

— Miri, digué D.ª Esperansa, porti una cos- tella per aquesta nena.

— Y V. que menjará?

— Un tall d' *idioma* de badella.

LENAM TENEB.

¿QUI TÈ RAHÓ?

Los polítichs se contradihuen aquèts dias qu' es un gust.

Tots volen tenir rahó y cap sab lo qu' es diu. Los uns miran la qüestió cubana com a pasa temps; en cambi altres es el seu trenca-caps.

Llegeixin los manifestos d' en Cánovas, Sa- gasta, Silvela y altres que no val la pena d' ano- menar y veurán que lo que comensan ab lo cap desfán ab los peus, tots son d' opinió diferenta però cap d' ells nos dona una solució satisfacto- ria.

Los uns volen acabarho per mediació de la política, altres ab diners, altres a foch y sanch en fi... ab tot alló qu' ells no tenen y en dispo- ssan.

Volen homes y lo país está cansat de desierse de qui ajuda a portar lo pá a taula; volen diners quant ells mateixos han sigut los que 'ns han escorcollat las butxacas quedantse lo poch que 'ns quedaba.

¿Donchs que tenim que fer?

La nostra opinió en aquest conflicte no la vo- len sapiguer, l' escoltarian de tothom fins la del «Moro Muza» si la volgués donar, més a nosal- tres al dir que Cuba tenia que esser completa- ment autónoma nos varen posar en el desterro, prevalentse de lleys fetas pera criminals. No hi fa res que no més nos tinguin per donar cuartos, día vindrá que lindrem que passar comptes, y allavors será molt més gros son déficit y el re- but correspondrá a la factura.

Recordéus de las célebres paraulas d' en Ma- quievelo: *Ull per ull, dent per dent*.

B. V.

BARREJA

Hem tingut a Catalunya tot un senyor ministre. ¿Quin honor!

Com es el que 's cuida d' escurar las butxacas dels contribuyents, molts suposan que ha vingut per veura ab sos ulls si encara hi há a Catalunya alguna cosa explotable.

* *

Lo més trist de tot aixó, es veure que encara hi ha qui ofereix banquetes á la gent de Madrid.

Y qui 'ls alaba y 'ls respalla, com si may nos haguessin fet cap agravi.

Ja vindrá 'l día dels desenganys.

Y alashoras tocarán a repenedits.

Pero no hi valdrá.

Lo mal sempre será mal.

* *

A Reus, no va sortir ningú a rebre 'l ministre, quan hi va passar ab lo tren.

¿Be pe 'ls reussenchs!

La gent de Madrid, per granada que sigui, si se la deixa passar de llarch ab tranquilitat, ja 'n te prou y massa.

* *

En cambi a Barcelona...

Valdría més no parlarne.

La sort que ningú que valgui s' hi va embolicar, deixantho que tot ho fessin los gossos de D. Manel.

Qué son dels que llepan y no mossegan.

Nascuts alguns a Catalunya per casualitat, y 'ls altres avéhinats aquí per menjarse lo pa dels cata- lans que han de marchar a América.

Per qué aixó d' obsequiar a un ministre que fa quatre días va apujar a Barcelona prop de dos mil- lions de pessetas la contribució dels pobres, es l' extrem dels extrems del servilisme y de la degene- ració.

Los verdaders catalans, se 'n donan vergonya no més que de pensar que la terra catalana susten- ti gent d' aquesta mena.

* *

En un dels brindis, lo ministre va brindar per la Reyna d' Inglaterra.

Be, entenemnos.

Per la Reyna de quins inglesos; ¿dels de més enllá de Fransa, ó dels de Espanya?

Per qué que un ministre espanyol brindant aixís, casi fa creure que brinda per la reyna dels in- glesos de Espanya.

Qué pobreta; no 'n te pas poch de inglesos!

* *

Lo únich de bo, que 'l ministre va fer saber als quatre fabricants que l' adoran com al badell d' or, es que 's preparin per que aviat los donará feyna.

A rebaixar preus y plegar fábricas.

Se compta que al tenir aquesta desilasió, va crei- xer lo nas de tots los fabricants canovistas.

* *

Al tornar de Barcelona a Madrid, va passar per Tarragona.

Los tarragonins, no son tan mansos com los de Barcelona.

Tenen un bon recort del *ministro*.

La Enmatzinayre ó la Arrendataria de Tabacos, volía fer una fábrica a Tarragona, y 'l ministre ab tota sa influencia, la va volguer per casa seva. Avuy la fábrica 's construeix a Valencia.

No es donchs estrany que adormit com un soch passés per Tarragona, refiat de que ningú li pre- guntaría com se deya.

Los empleats del Estat, que eran los que l' espe- ravan, van quedar espalmats de veure la tranqui- lat de *Su Excelencia*.

* *

La bomba final la va donar a Valencia.

Fins en un discurs va parlar de la *patria chica* y de la *patria grande* y va dir que lo Regionalisme es d' alló millor, y que res te que veure ab lo separatisme.

Vamos, comparet, aixó ho podeu contar a la tia. Lo que es a nosaltres, no 'ns atrapeu pas. Precisament LO REGIONALISTA ha de viure a Girona, per que 'l creu separatista *el Excelentísimo Gobierno de que V. E. tan dignamente forma parte*. Figúrense, si aixó necessita altre comentari que... Barra, BARRA, BARRAAAA.

A conseqüència de la vinguda del ministre hi ha gracias a desdir.

Crucificarán una pila d' alcaldes. (Com pagarán los drets corresponents, lo Tresor no hi perdrá res). Han fet ciutat a Badalona. Que sigui la enhorabona. Des d' are Badalona, ha guanyat un cent per cent.

Y l' any vinent, fins li apujarán los consums.

La gracia que 'm fa més gracia, es la que s' ha fet al Foment del Treball Nacional de Barcelona.

Diguemho en castellá, per que certas cosas ditas en catalá, no fan prou tropa:

Ha sido declarado corporación oficial.

¿Qué vol dir aixó?

¿Qué potser lo govern li pagarà 'l lloguer del pis?

Lo més fácil es, que 'l govern li envie 'ls empleats des de Madrid.

¿Quina tropa farà lo Foment ab empleats madrilenys!

Fins se diu, si 'ls posará calsas vermelles.

Lo que no faltarà, serà adornarlos ab lo nou escut de la casa.

Un gos paté, sobre un camp d' or..... de llumenera.

En la exposició industrial que hi há oberta en lo Palau de Bellas-Arts de Barcelona, un señor castellá criticava que algunas instalacions, ostentes sin escuts y banderas catalanas.

¿Y donchs que 's creya l' estúpit!

¿Qué per ventura voldria que 'ls catalans posesin escuts y banderas de la Xina?

O de Castilla.....

Si haguessin sigut de Castilla, no hi hauria trobat res que dir.

En cambi, 'l sentit comú, se 'n hauria ressentit d' alló més.

Per que 'ls castellans y 'l sentit comú, fa mols anys que están renyits.

—¿Cóm marcha lo de Cuba?

—Si m' ho dius t' ho diré.

—¿Y lo de Filipinas?

—Preguntau per telegrafo.

En resum, com la passada quinzena.

No 'ns entendrem d' autonomistas.

Are 'n Sagasta vol ser més autonomista que 'l Feo Malagueño.

Per mí, que s' ho disputin.

Si cahuen garrotadas, encara millor.

Lo que se jo, es que LO REGIONALISTA, per haver defensat, la idea de que la guerra de Cuba s' acabés concedintlos la autonomia, ha sofert persecució de la..... justicia dictada espressament contra criminals dinamiters.

Figureuvs si podem creure per res, als mateixos que després de tractarnos tan malament, encare volen fer veure que son defensors de lo mateix que nosaltres.

Si fos cubá, no me 'n fiaría pas.

Gent que cada moment cambia de manera de pensar, desgraciad de qui se 'ls creu.

Associació Popular Regionalista

BARCELONA

TERCE PETIT CONCURS

Lo Jurat del esmentat concurs ha dictat lo següent

VEREDICTE:

Premi.—Núm. 2.—Nadal.—L. ¡Quant hermosas sou costúms de nostra terra!

Accésit primer.—Núm. 12.—Nadala.—L. A la meva neboda.

Accésit segon.—Núm. 3.—Ofici ab música y sarau a ca'n Ponts.—L. Hem ja passar lo Sr. Alcalde per si tenen etc...

Menció honorífica.—Núm. 1.—La Palma.—L. L' Aurora va pondre's...

La entrega del premi y lectura dels treballs premiats y obertura dels plechs, tindrà lloch en la vetllada que per aqueix efecte se celebrarà en lo local de la *Popular* lo vinent diumenge dia 4 de Juriol a dos quarts de deu del vespre.

Lo que 's fa públich pera que arriui a coneixement de tots los interessats.

Barcelona 22 de Juny de 1897.—Lo Secretari del Jurat, *Joseph M.ª Monfort.*

CRÓNICA REGIONALISTA

Anuncia *La Renaixensa*, que creu aviat, poder tornar a surtir de Barcelona.

Molt nos plaurá.

Soposém que si a *La Renaixensa* se l' aixeca 'l desferro, també se 'ns indultará a nosaltres.

¡Tenim unas ganas de tornar al carrer dels Escudellers Blanchs!

Si 'l Govern ho sabia, tenim por de que 'ns posaria una contribució sobre 'ls desitjos.

Si passa alguna cosa, ja ho sobrán nostres llegidors.

—Demanem als autors de las poesias *Fervet opus* y *Independencia*, declaradas fora de concurs, en lo petit certamen de la Associació Popular Regionalista, que si desitjan que sos treballs sian publicats en LO REGIONALISTA, envihin una nota contenint la primera estrofa y la firma, al local de la esmentada Associació.

La Lliga Regional de Manresa celebrá lo dia 6, una lluhida vetllada literaria musical pera commemorar la batalla del Bruch.

—Hem rebut lo cartell de las darreras festes celebradas a Berga, redactat en catalá

Molt bé.

—Los velocipedistas tampoch volen estar centralsats.

S' están fent treballs pera constituir una *Unió Velocipédica Catalana*.

Nos plauria un felís éxit.

—Los únichs escuts que 's vehuen en las instalacions de la exposició industrial oberta en lo Palau de Belles-Arts de Barcelona, son catalans.

—Per Corpus, a Barcelona, no s' ha posat al campanar la bandera catalana que hi onejava 'ls demés anys.

Se diu si 's feu per ordre del omnipotent D. Manel Planas y Casals.

—La familia del plorat mestre En Marian Aguiló, ha nombrat una comissió de la que forman part los senyors Collell, Mathen y Balari, al objecte de publicar algunas de las obras inéditas que ha deixat l' Aguiló. Se creu que 's publicarà aviat un tomo de poesias titolat *Aniversaris* y 'l poema *Fochs Follets*.

—Aviat se publicarà lo cartell del vuyté certamen literari del *Centre Catalanista* d' Olot.

—Ha mort a Vich, En Segimon Verdager y Prat, pare de nostre benvolgut amich y company de causa En Narcis Verdager y Callís.

Acompanyem a nostre bon amich y a sa apreciada familia en son dol, y desitjem una eterna gloria pera la ánima del finat.

Diu munge passat se reuní en la *Lliga de Catalunya* de Barcelona, lo Concels de Representants de la *Unió Catalanista*, pera tractar de la reforma dels estatus.

Tenim en cartera mols llibres rebuts, dels que procurarem dirne alguna cosa en lo número vinent.

—Diu *La Renaixensa*:

«D' una carta que l' eminent poeta Anton 'n Perbosc, Majoral del Felibrige y Sindich de la *Maintenance* d' Aquitania ha dirigit al Sr. President de la Unió Catalanista, ne retallén los següents párrafos:

«M' es un bell goig lo veure que la nostra paraula patriótica es escoltada a Caialunya. Podeu estar segur de que ab en Prosper Estieu seguirém de cor la obra que havem tan arduosament empresa en la vostra gloriosa terra.—obra germana de la nostra. Un jorn anirem a veureus, pera beure en la mateixa copa lo ví de las mateixas esperansas.—y no será pas lo prime cop que 'ls llenguadocians fraternizarán ab los catalans. No oblidém may la historia dels nostres avis, ni tampoch, aquella valenta *Lausetz* del nostre Fourés, ahont la llengua catalana ressonava bellament al costat de la nostra. Aixó potser se tornarà a veure un dia...

«Os prego de ferme llegir la vostra valenta *Renaixensa*. Tot lo que hi veig m' interessa tant y més que 'ls diaris felibrenchs de Fransa.»

Deixém als nostres llegidors que comentin com vulguin aquesta carta. A nosaltres no més se 'ns ocorreix comparar sas amistosas paraulas ab los insults y reganyos que tot sovim rebem de la part de Ponent. Y es que la sanch may se torná aygua, y 'ls que viuhem al altra vessant del Pirineu, al Rosselló, a la Cerdanya, al pais de Foix y al Lauragués, son induptablement germans nostres, que si no 'ns ho digués la historia, si no 's ho demostrés la casi ideditat de sa llengua ab la nostra, nos ho provaria l' afecte y consideració ab que 'ns tractan, l' interés ab que segueixen la obra del renaixement de Catalunya.

—Demá es lo dia senyalat pera pendre possessió de sos respectius cárrechs, los regidors que foren ellegits a las últimas eleccions municipals.

Ab aixó nos cal recomanarlos, a n' aquets senyors elegits, que son nascuts a Catalunya, tinguin enteresa y fermesa de carácter al celebrar las sesiones ab nostre llengua.

Ja 'n vist lo resultat que porta parlan altre idioma que no sigui 'l nostre; muts com estátuas de marbre, sols serveixen per fer esclafar la riallotia a n' aquets que tenen lo cárrech de regidor per ofici.

—Lo diari oficial del Ministeri de la Guerra publica una circular respecte als soldats que hagin tornat de Ultramar per malalis ó ferits y morin en sas casas, disposant que l' Hospital militar més próxim al punt en que morin entregui una quantitat a la familia pels gastos del enterro. Lo dret a n' aquest benefici s' acreditará ab lo passaport del finat y certificat de defunció expedil pel facultatiu en que consti la malaltia que l' hi ocasioná la mort.

CLAR Y CATALÁ

Com som fills de Catalunya, parlém ben clá' y catalá; qui nostra parla no entenga que se 'n vaji al botavant. No 'n volém de gent traidora, los lladres al camí-ral, ja estém tips d' aguánta injurias; ¡ja hem fet prou temps de bastaix!

¡Pobre Pàtria, Pàtria meva, mártir a qui sens pietat després de deixar la mía

encar sos butxins cobarts d' ella a tot' hora fan befa tractantla com un mal drap

o la *venta-fochs* del quènto a qui sas germanas grans

perqué la vehen bonica no la deixan aná' al ball,

y posantli un vestit negre vell y brut y un devantal

la tancan dintre la cuyua sola, soleta plorant.

Obriu-li prompte la porta y veureu com hallará

puix hi ha mil joves que esperan oferirli lo seu bras,

mil joves de cor molt noble

y de catalana sanch
 que 's la més pura y ardent
 de quantas se 'n han llenat
 demunt dels camps de batalla
 desde temps inmemorial.
 Si aré va tan mal vestida
 ja 'l finir lo primer « wals »
 no podrà pas dur las joyas
 sobre son vestit barrat
 que 'l hi va regalá un comte
 poch avans d' agonisar.
 Obriuli prompte la porta
 y veureu com ballará,
 la que 's troba dins la cunya
 sola, soleta plorant.
 Oh, malhaja l' hora aquella
 que volgüent la llibertat
 a tos butxins varem dirlos
 que 't deixessen aná al ball.
 T' han cambiat lo vestit negre
 per un' altre, de tot blau;
 lligada 'l cos una espasa
 una gorra blanca 'l cap.
 ¿Peró 'hont te portan? ¡Oh mare!
 ¿Hont te portan los malvats?
 ¡A un vapor! ¡A un trasatlántich!
 ¡Oh, no, no, tu no 't mourás!
 ¡Cataláns corremhi prompte!
 ¡Aném, aném a salvar
 a nostre estimada Pátria!...
 ¡Més ay... eix burgit estrany!...
 Ja pujan l' áncle... ja xiula
 lo vapor... adeu siau...
 Preguém, preguém tots per ella
 sols Déu sab si tornarà.

J. TARRE Y R.

CANTARS PATRIÓTICHS

Catalunya lliure n'era,
 lliure, donchs, ella há de ser,
 si convé donar la vida,
 jo de tots vull sé 'l primer.
 *
 Catalans de cor valent
 crit potent
 alsém tots a la vegada
 ab coratge prest lluytém
 y lliurém
 a la Pátria esclavizada.

CLAR CATALA

La vergonya 'n puja al rostre
 quan hi penso, ¡valgam Déu!
 que mirém la Pátria esclava,
 y ¡via fora! no cridém.

*
 Catalunya está plorant
 sos butxins diu que la matan,
 cataláns, si ho sou de cor,
 guerra á n' ells y a defensarla.

AGUSTÍ PEDRET Y MIRÓ.

Associació Literaria de Girona

CERTÀMEN DE 1897

L' Associació Literaria de Girona, exposa la celebració del Certàmen que correspón al any actual XXVI de sa instalació per lo primer de Novembre perà la festa de la distribució de premis als autors guanyadors.

Veus aquí 'ls premis oferts:

« Un bronzo artístich ab lámparas eléctricas »

al autor de la millor poesia, preferintse ab igualtat de mérit a la que sigui de carácter històrich.

« Un exemplar del Quixot » al millor sonet a Cervantes escrit en castellá.

« Un parell de figuras de porcellana » al que millor desenrotlli la influencia que tingué lo clero anels sitis de Girona 1808 y 1809.

« Una ploma de plata » a la millor poesia que descrigui un fet històrich.

« Un grupo alegòrich » al millor trevall sobre l' influencia del teléfono ab lo pervindre.

« Una tauleta del Japó » al autor que canti millor la vida del soldat ab campanya.

« Dos artístichs jerros de fanch » al autor de la millor composició ab prosa o vers sobre Monjuich de Girona.

« Una ploma de plata » al autor del millor juhi crítich de l' obra titulada *Paralipomenon Hispanice* atribuïda al bisbe que fou de Girona Joan de Margarit.

« Un objecte d' art » al autor de la millor poesia de carácter històrich o tradicional referent a nostre Provincia.

« Una medalla de plata » al autor de la millor monografia pera la historia de Girona.

« Un objecte d' art » a la millor novela catalana o castellana.

« Un got de cristall de Bohemia » al millor trevall històrich de la antiga Corona d' Aragó avans o després de l' Unió ab la de Castella.

« Un' escribania do cristall ab safata y montants d' alumini » al autor de la millor poesia a Sant Narcís patró d' aquesta ciutat.

« Un objecte d' art » al autor que millor desenrotlli l' historia de las societats Amichs del País, trevalls que han portat a cap pel benestar general de Catalunya.

« Un jerro de bronzo » al autor de la millor Memoria històrica sobre la ciutat d' Ampurias.

« Un paisatge » al autor del millor treball que desenvolli 'l tema Descripció de costúms Cerdanesas.

« Un faisà de bronzo de 52 centímetros d' alt », al autor que desenvolli l' tema Conveniencia absoluta per tots de la intimitat ab las relacions entre 'ls amos y 'ls obrers.

« Un objecte d' art », al autor de la millor poesia Als germans que per la Pátria lluytan a Cuba.

« Un artístich fanch, figurant una nena », a la millor colecció de qüentos breus y senzills, escrits ab prosa catalana, que vingan a corretgir defectes propis de la infancia, a propòsit pera ésser explicats als noys. Ab igualtat de circumstancies será preferida la que respóngui millor al esprit de nostra regió y que ofereixi carácter més gráfich.

« 250 pesetas », al autor de la millor monografia de la antiga Forga Catalana.

« Dos jerros daurats y jaspeats », al autor del millor treball que desenrotlli lo següent tema: La tradició y 'l dret don a Girona 'l domini o propietat sobre sas murallas com ho confirma devant de l' historia lo seu heroisme y llealtat al defensarlas.

« Un objecte d' art », ofert al autor de la millor composició ab castellá que desenrotlli 'l tema: Bréu historia del castell d' Hostalrich.

« Un objecte d' art », al autor del millor treball sobre 'l martirologi de la provincia de Girona.

« Un gran jerro, ab monedas grabadas », al autor de la millor monografia d' una de las iglesias del bisbat de Girona.

« Un objecte artístich », al autor del millor treball sobre 'ls caràcters generals de la flora de la provincia de Girona.

« Un objecte d' art », al millor treball sobre arqueologia o art de Girona.

« Un bonich tinté », a la millor poesia.
 « Una alegoria artística », al autor de la més inspirada poesia que canti las bellas y excelencias del Sagrat Cor de Jesús.

« Un exemplar luxosament encuadernat de la obra « Reseña històrica de 'ls sitis de Girona en 1808 y 1809 » que 'l seu autor En Emili Grahit ofereix al que millor canti l' heroisme que las donas varen demostrá en dits sitis.

« Un rellotje de ferro repujat ab or », al autor de la més inspirada poesia lirica.

Forman lo jurat calificadó 'ls senyors Emili Grahit, president, Joseph Pou Batlle, Pbre., Joaquim Rodriguez Zea, Frederich Garcia Llorca y Joseph Morató, secretari.

Las composicions que no tenen senyalat 'l idioma 'n que deuen escriurers, s' entén que poden ser en castellá o 'n qualsevol llengua de la antiga corona de Aragó.

Fins lo 8 del próxim mes d' Octubre serán admessas al Certàmen las composicions qu' optim a premi, las quals dauran ésser originals é inéditas, ó presentarse y dirigirse manuscritas, sens que puguin serho de punyo y lletra de sos autors, al Secretari de l' Arsociació, carrer del Progrés, 20.

PETITA CORRESPONDENCIA

A. C. — J. V. y V. — Barcelona. Quedan inscritos com a propagadors.

A. M. — S. Hilari Sacalm. Id. id.

E. M. — Barcelona. Rebut import de 150 exemplars.

J. M. — Barcelona. Rebut import de 100 exemplars.

J. M. — Masnou. Rebut 0'60 pesetas ab sellos.

E. G. — Navata. Rebut 5 pesetas; lo complaurém ab lo qu' ens diu.

J. G. Rebut import 1 peseta ab sellos.

LO REGIONALISTA 's reparteix de franch a Girona en los punts següents:

En la Imprempta d' aquest quinzenari, Constitució 9:

Centre Catalanista, carrer de la Cort-Real.

Centre Federal, carrer del Sach.

Llibreria de J. Franquet, carrer de la Argenteria.

Llibreria de Francisco Geli, carrer de l' Argenteria.

A Barcelona. Associació Popular Regionalista, Escudellers blancs, número 8, primer pis.

Imprempta La Catalana, Dormitori de Sant Francesch, número 5.

Imprempta y Llibreria L' Avenç, Ronda Universitat, 4.

Llibreria d' Alvar Verdagner, Rambla del Mitj, 5.

Portaferrisa, 16, escala, despaig de periódichs.

Riereta, 31 ó 27, botiga.

A Granollers, centre de suscripcions de Xirau y Estapé, Sant Roch, 4.

A Reus en lo kiosko d' en Pere Bolart, plassa de la Constitució.

A Sabadell. Centre Periódich, plassa S. Roch.

A Vilafranca del Panadés, carrer de la industria, 3, impremta.

A Sant Andreu de Palomar, rellotgeria de Pere Malgá, Casanovas, 119, y kiosko del Comers.

A Balaguer, llibreria Torramorell, Avall, 26.

En los mateixos llochs s' admeten *Propagadors*,

Cooperadors y *Protectors*. Aquéstas dos últimas classes d' abonats son los que intervenen ab un donatiu anyal o mensual de cualsevol import.

GIRONA. — Imprempta de P. Torres, Constitució 9.